

AIDS-Fondets inputs til omlægning af Civilsamfundspuljen

Baggrund

Som programorganisation og medlem af CISU har vi selvfølgelig stor interesse i at engagere os konstruktivt i den igangværende proces med omlægning af civilsamfundspuljen.

Vi har tidligere været medafsender af et brev til bestyrelsen, hvor vi har efterlyst en større grad af gennemsigtighed og anvendelse af analyse og evidens i processen. Derudover har vi deltaget i et online brugermøde om puljeomlægningen 28. februar sammen med vores partnere, og et fysisk brugermøde 29. februar i København.

I forlængelse af dette, har AIDS-Fondet følgende bemærkninger i forhold til processen, baggrunden og indholdet i oplægget til reformering af puljen

Processen

Som vi allerede har gjort CISU og bestyrelsen opmærksomme på i vores fælles brev fra programorganisationer af 23. februar 2024, mener vi, at processen omkring puljereformen indtil videre ikke har levet op til den åbenhed og inddragelse, som CISU selv er fortalere for.

Selvom det fremgår af CISU's "Perspectives on a reformed civil society fund," at dokumentet er "baseret på analyser, erfaringer og løbende dialog mellem og blandt brugere af civilsamfundspuljen" (frit oversat fra engelsk), så har AIDS-Fondet ikke været inddraget i disse drøftelser før brugermøderne, og vi er heller ikke blevet præsenteret for de analyser, dokumentet angiveligt skulle basere sig på, som vi stadig opfordrer til bliver delt med medlemmerne.

Vi synes, at det er meget positivt, at CISU indkaldte til brugermøder i februar og at man også arrangerede online brugermøder for partnere fra vores samarbejdslande, samt at man valgte at arrangere et ekstra møde i sidste øjeblik, som tog højde for deltagelse fra forskellige tidszoner. Dog vurderer vi, at møderne kunne have skabt langt større værdi, hvis de havde været tilrettelagt anderledes og haft et andet fokus.

Mødet tog ikke højde for, at en reform af puljen naturligt har skabt usikkerhed hos brugere af puljen i både Danmark og partnerskabslande. Mødet var ikke tilrettelagt, så der i fællesskab var tid til at spørge ind til og drøfte reformprocessen og adressere denne usikkerhed. Den manglende mulighed for fælles drøftelser, følte som et forsøg på at afmontere en fælles debat og evt. kritik.

I stedet blev man kastet ud i en drømmesession, som slet ikke mødte de flest deltagere, der hvor de mentalt var i processen, ligesom sessionen var for kort til, at man nåede at omstille sig til dette spor og kunne bidrage værdifuldt til reformprocessen.

Anden del af mødet, hvor man kort blev bedt om at komme med input til CISUs "Perspectives on a reformed civil society fund", følte forceret og foregik på et uoplyst grundlag. Dokumentet blev delt meget sent, hvilket CISU selv har erkendt. Dette betød, at man ikke havde mulighed for grundig forberedelse til møderne. Derudover savnede man de bagvedliggende drøftelser og analyser af, hvorfor lige netop disse foreslåede nye modaliteter vil løse problemet med stort pres på puljen og øge lokalt lederskab.

At inddrage stemmer fra syd/majoritetslande, er vi altid fortalere for. Indlægget fra Jim Chick Formunjong, virkede dog underligt isoleret på mødet, da det heller ikke blev inddraget i den videre

debat. Man sad tilbage med følelsen af, at CISU ved at bringe Chicks mange opfordringer om "shift the power" og "act now" ind på mødet, ikke følte, at det var nødvendigt at drøfte mere konkret, hvad man mener med shift the power i pulje-regi, hvordan man har arbejdet med dette i puljen tidligere og hvordan de nye modaliteter vil styrke dette. Det er interessant, at vores partnere syntes, at dette indslag var det mest besynderlige af alt på mødet. Selvom vi havde orienteret vores partnere om reformprocessen forud for mødet, havde de generelt svært ved at forstå mødet og den proces, de tog del i.

Vi er glade for, at CISU på baggrund af tilbagemeldinger fra medlemmer om et behov for større inddragelse, har valgt at åbne op for modtagelse af skriftlige inputs til puljeomlægningen frem til 17/3.

På baggrund af vores deltagelse i brugermøder og CISUs "Perspectives on a reformed civil society fund", mener vi stadig, at processen med reformeringen af puljen savner at være funderet i evidens og grundige analyser af de nuværende puljemodaliteter, og bør have et større fokus på værdiskabelse og impact fremfor blot form.

Det er ikke klart, hvordan de nye puljemodaliteter vil bidrage til at løse problemet med pres på puljen. På samme måde, er det ikke velbegrunderet, hvorfor et ønske om lokalt lederskab og "shift the power" kræver en reformering af puljen, og hvorfor og hvordan de nye puljemodaliteter, bedre bidrager til denne proces end de gamle.

Bestyrelsen v. Torsten Malmdorf har i svar på programorganisationernes brev om processen, skrevet, at "vi vurderer, at vi skal se fremad og lade os inspirere af bevægelser og forandringer i verden, fremfor at lave tilbageskuende tekniske review af eksisterende modaliteter."

Vi er store tilhængere af at kigge fremad, men vi gør det altid på et veloplyst grundlag og på baggrund af læring fra det, vi allerede gør. Det er faktisk også et krav fra CISU til vores programforvaltning.

Afslutningsvis omkring processen, vil vi nævne, at det selvfølgelig også har skabt stor usikkerhed om indholdet af puljereformeringen, at der har været stor diskrepans mellem dokumenter om strategisk retning for puljen, som har været drøftet i bestyrelsesregi og CISUs dokument, som er delt med medlemmerne. Hvor det ene dokument taler om omfordeling af ressourcer til fordel for projektmodaliteter, mens CISU's "Perspectives on a reformed civil society fund," taler for det modsatte.

På baggrund af ovennævnte anbefaler vi, at CISU sætter tempoet ned i reformeringsprocessen, så man kan lave de nødvendige analyser og giver ordentlig tid til at få puljens brugere og medlemmer med i processen. Det vil være oplagt at arbejde på puljereformen sideløbende med udviklingen af en ny strategi for CISU, som vi forventer alligevel løber af stablen i 2025.

Indhold: "Perspectives on a reformed civil society fund"

Som programorganisation hos CISU, der har oplevet den kæmpe styrke, der er ved at arbejde i et programmodalitet fremfor projekter, kan vi kun være enige i, at man ønsker at "forbedre forholdene for at arbejde i stærke partnerskaber og styrke partnerens rolle i det Globale Syd", samt at "den fremtidige CSF vil tillade mere støtte til langsigtet, strategisk arbejde ved at bevæge sig væk fra de primært projektbaserede modaliteter, der er udbredt i dag." Vi støtter også op om hensigten om at ville "sikre større fleksibilitet og øget handlekraft og lederskab hos de lokale

partnere” og introducere ”mere langsigtet, forudsigelig finansiering med udgangspunkt i partnerens strategiske planer.”

Det harmonerer godt med de styrker vi ser i programmodaliteten, som fremmer stærke partnerskaber, lokalt lederskab, strategisk implementering og på den baggrund skaber langsigtede og bæredygtige resultater. Vi noterer os også, at ”Flexible strategic support, consortium set-up” sammenlignes med den nuværende programmodalitet. På baggrund af vores erfaring som både projekt- og programorganisation, kan vi kun støtte en styrkelse af flexible strategic support, da det også er vores erfaring, at programmodaliteten blandt andet:

- Giver særligt gode muligheder for langsigtet planlægning og justering af indsatser på baggrund af læring og evidens og dermed fremmer muligheden for at skabe længerevarende, bæredygtige positive forandringer for fattige og sårbare mennesker;
- Giver øget mulighed for at bygge stærke alliancer mellem civilsamfundsorganisationer i syd og dele læring og best-practices mellem organisationerne, så de bliver mindre afhængige af de danske partnere og står stærkere sammen;
- Skaber qua indbygget fleksibilitet, strategisk fokus og længerevarende finansiering mulighed for kapacitetsopbygning og -udveksling samt de bedst mulige betingelser for at styrke lokalt lederskab, selvstyring og bæredygtighed og er derfor også særdeles populær blandt partnerorganisationerne.

I forhold modulet ”Flexible strategic support, single partner” vil vi gerne påpege, at det er en potentiel svaghed, at partnerskabet er begrænset til at være mellem en dansk partner og én organisation i syd. Det vil i vores optik skabe mere afhængighed af den danske partner fremfor at fremme lokalisering og partnerskaber mellem organisationer i syd.

Vi støtter ønsket om at give ”mere støtte til langsigtet, strategisk arbejde ved at bevæge sig væk fra de primært projektbaserede modaliteter,” samtidig med, at vi bakker op om målsætningen om, ”at civilsamfundspuljen skal have en bred vifte af støtteformer, der understøtter et bredt, mangfoldigt civilsamfund”. Det er i vores optik en stor styrke ved den nuværende puljestruktur, at den formår at aktivere en bred vifte af danske organisationer med et bredt netværk af partnere i majoritetslande/det globale syd. Vi vurderer dog også, at hvis man ønsker at forholde sig til, at puljen i tiltagende grad giver afslag til støtteværdige projekter, ikke kun bør se på formen i puljemodaliteter, men også vurdere, om retningslinjerne for hvilken type af projekter, man fremadrettet giver støtte til, også reformeres.

Da informationerne, om baggrunden for puljeomlægningen, analyserne bag omlægningen og skitseringen af de nye puljer, er meget begrænsede, vil vi selvfølgelig bedre kunne forholde os til reformeringen, når der foreligger mere uddybet materiale.

På vegne af AIDS-Fondet, 15. marts 2024

Rikke Nagell, International chef